

การพัฒนาแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทย ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีซินเนคติกส์

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย

THE DEVELOPMENT OF A CREATIVE WRITING INSTRUCTIONAL MODEL FOR THAI
LANGUAGE TEACHERS USING BRAIN-BASED LEARNING APPROACH INTEGRATED
WITH SYNECTICS STRATEGY FOR BACHELOR'S DEGREE STUDENTS
IN THAI LANGUAGE PROGRAM

จินดา ลาโพธิ์^{*}, สำราญ กำจัดภัย และ ประยูร บุญใช้

Jinda Lapho^{*}, Sumran Kumjadphai and Prayoon Boonchai

สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Research of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทย ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีซินเนคติกส์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 37 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) แบบ Dependent Samples

^{*} ผู้ประสานงาน: จินดา ลาโพธิ์

อีเมล: Jindadajin@hotmail.co.th

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) ความสำคัญและความเป็นมา 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) เนื้อหาสาระ 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ผ่อนคลาย ขยายสมอง ขั้นที่ 2 ตรึงตรองทบทวน ขั้นที่ 3 ชี้ชวนเปรียบเทียบ ขั้นที่ 4 คมเฉียบผลงาน ขั้นที่ 5 แบ่งปันความรู้ และขั้นที่ 6 มุ่งสู่การประเมิน และ 6) การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินรูปแบบการสอน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการใช้รูปแบบการสอน

2.1 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการสอน, การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน, กลวิธีซินเนคติกส์, การเขียนเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop and evaluate the suitability of the creative writing instructional model for Thai language teachers using brain-based learning approach integrated with Synectics strategy for bachelor's degree students in Thai language program; 2) study the results of using the instructional model; and 3) study the satisfaction of the students towards the instructional model. The sample group consisted of 37 first year students studying Bachelor of Education in Thai language program undertaking courses in the first semester of the academic year 2019 recruited by using

purposive sampling. Instruments used in the research were: 1) creative writing knowledge and understanding test; 2) creative writing ability test; and 3) questionnaire on students' satisfaction towards learning with the instructional model. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The findings were as follows;

1. The developed instructional model consisted of six parts namely: 1) significance and background; 2) principles; 3) objectives; 4) contents; 5) learning process which consisted of six steps: Step 1 relaxing and brain stretching, Step 2 reflecting and reviewing, Step 3 comparing, Step 4 sharpening, Step 5 knowledge sharing, and Step 6 aiming for assessment; and 6) measuring and evaluating. The suitability evaluation result of the instructional model is at the highest level;

2. The results of using the instructional model are as follows;

2.1 Students' creative writing knowledge and understanding before learning is higher than after learning. The average score of the posttest is 83.30 which is higher than the 75 percent criteria at the significant level of 0.01;

2.2 Students' creative writing ability after learning is higher than the before learning. The after learning creative writing ability is higher than 75 percent criteria at the significant level of 0.01;

2.3 Students' satisfaction towards learning with the developed model is at the highest level.

Keywords: Instructional Model, Brain-Based Learning, Syntectics Strategy, Critical Writing

บทนำ

สังคมโลกในยุคศตวรรษที่ 21 หรือ 21st Century Competencies เป็นศตวรรษแห่งความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างไม่หยุดยั้ง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบต่องานวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมอย่างทั่วถึง มนุษย์จึงต้องตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการเรียนรู้เพื่อให้มีทักษะชีวิต (Life Skill) และสามารถนำไปปรับใช้ได้เหมาะสม การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเพื่อให้นักมนุษย์ได้เกิดการเตรียมพร้อม โดยเฉพาะการเตรียมพร้อมด้านความคิดสร้างสรรค์ เพราะความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นพลังขับเคลื่อนให้นักมนุษย์เกิดทักษะชีวิตที่หลากหลาย เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิตและแก้ปัญหา เมื่อใดก็ตามที่เราพัฒนาขีดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์จนสามารถเผชิญหน้าและแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างราบรื่น ก็จะกลายเป็นผู้นำทางด้านความคิดและเกิดความภูมิใจในตนเอง (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553: 58) อารี พันธุ์มณี (2546: คำนำ) กล่าวว่า หากสังคมใดมีประชากรที่มีคุณลักษณะเป็นทรัพยากรที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ย่อมจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้สังคมนั้นพัฒนาก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจึงเป็นบุคคลที่สังคมมีความต้องการเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับทอร์เรน (Torrance) (อติยศ สรรคบุรานุรักษ์ และธนาเทพ พรหมสุข, 2560: 2557) ที่กล่าวว่า “ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่บุคคลไวต่อปัญหา ข้อบกพร่อง ช่องว่างในด้านความรู้ สิ่งที่ขาดหายไป หรือสิ่งที่ไม่ประสานกันและไวต่อการแยกแยะสิ่งต่างๆ ไวต่อการค้นหาวិธีการแก้ปัญหา ไวต่อการเดาหรือการตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับข้อบกพร่อง ทดสอบและทดสอบอีกครั้งเกี่ยวกับสมมุติฐาน จนในที่สุดสามารถนำผลที่ได้ไปแสดงให้เห็นปรากฏแก่ผู้อื่นได้” ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยแท้

นอกจากนั้นความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นพลังสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของการสื่อสารในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ต้องถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเองหรือเกิดจากความคิดคำนึงที่แท้จริงของผู้เขียนเอง จึงเป็นผลงานที่มีความแปลกใหม่ทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความเพลิดเพลิน มีความไพเราะ สละสลวย เป็นที่ประทับใจ และนับว่าเป็นผลงานที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง การเขียนเชิงสร้างสรรค์หาได้มีความสำคัญเฉพาะที่กล่าวมาเท่านั้นไม่ หากแต่ยังมีความสำคัญในแง่มุมอื่นๆ อีกมากมาย อาทิ ความสามารถในการพัฒนาจินตนาการ พัฒนาภูมิปัญญาทั้งของผู้เขียนเอง

และผู้อ่าน ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะมีความสามารถในการเขียนได้ในหลากหลายรูปแบบอีกด้วยไม่ว่าจะเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรอง (แจ่มจันทร์ สุวรรณรงค์, 2556: 86)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก็พบว่า การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นมีปัญหาในทุกระดับชั้นเรียน เช่น งานวิจัยของ ชัยวาทฤทธิ์ สร้อยเงิน (2552) งานวิจัยของ อาจิยา หลิมกุล (2556) และงานวิจัยของ จริยา แก้วศรีนวม (2557) เป็นต้น อารี พันธุ์มณี (2546: 90-91) กล่าวถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นเพราะผู้เรียนมีความเบื่อหน่ายในการเขียน ขาดสุนทรีย์ภาพทางภาษา ไม่ได้รับการฝึกฝนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และขาดทักษะการเสริมสร้างทางจินตนาการอย่างอิสระ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงพยายามศึกษาค้นคว้าเพื่อค้นหากลวิธี หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่แปลกใหม่เพื่อนำมาปรับใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา

รูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบการสอน เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยมีวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนแบบต่างๆ เข้าไปช่วยทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ (ทิศนา แคมมณี, 2558: 221) รูปแบบการเรียนการสอนแต่ละรูปแบบจะมีความสัมพันธ์กับแนวคิดหรือทฤษฎีที่เป็นความเชื่อพื้นฐานของผู้พัฒนารูปแบบนั้นๆ ซึ่งอาจจะมีส่วนที่แตกต่างกันหรือเหมือนกันในบางส่วน (พัชรี ผลโยธิน, 2549: 17-27) ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าสนใจทั้งผู้สอนและผู้เรียน การพัฒนารูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและเหมาะสมกับช่วงวัยจึงเป็นเรื่องที่ผู้สอนควรให้ความสนใจการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Bases Learning) เป็นกระบวนการที่จัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรม การใช้สื่อ ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของแต่ละบุคคล การจัดการเรียนการสอนที่มีบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกเหมือนถูกกดดันแต่มีความท้าทาย ชวนให้อยากค้นหาคำตอบด้วยการใช้สื่อหลายๆ ประเภท เช่น ใช้สถานการณ์จริง การเปรียบเทียบให้เห็นภาพ การใช้คำถามนำ ทำให้สมองมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมที่จะเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม (Jensen, 2008: 82-88) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึก

ทักษะในด้านต่างๆ ท่ามกลางความรู้สึกที่เป็นกัลยาณมิตร ผู้เรียนได้สะท้อนความคิด จินตนาการอย่างเป็นอิสระ ลักษณะเหล่านี้ล้วนเป็นแนวคิดของการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Bases Learning) ทั้งสิ้น พรพิไล เลิศวิชา (2552: 26-29) ได้เสนอแนะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ว่า ควรทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสองอย่าง คือ ง่ายและสนุก เพราะความรู้สึกทั้งสองอย่างนี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้สมองได้ใช้ความพยายาม และมีความต่อเนื่องเป็นเวลานานๆ มากขึ้น ทำให้การทำงานของสมองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นจากการศึกษายังพบว่า กลวิธีซินเนคติกส์ (Synectics Strategy) ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีซินเนคติกส์ เป็นกลวิธีการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโดยตรง โดยการสร้างความคุ้นเคยในสิ่งที่แปลกใหม่ (Strange Familiar) และสร้างความแปลกใหม่กับสิ่งที่คุ้นเคย (Familiar Strange) ด้วยการใช้วิธีการเทียบเคียงและการอุปมาอุปไมยเป็นสำคัญ เช่น หากเรานำปัญหาที่เราไม่คุ้นเคยมาก่อนไปเทียบเคียงหรือนำไปอุปมาอุปไมยกับปัญหาที่เราคุ้นเคยมาก่อน จะทำให้เราเข้าใจปัญหาที่ไม่คุ้นเคยมาก่อนนั้นได้ดียิ่งขึ้น และในทางกลับกันบางปัญหาที่ใกล้ตัวเราหรือเราคุ้นเคยมาก่อนเป็นอย่างดี อาจไม่ทำให้เราเกิดความคิดที่แปลกใหม่ขึ้นได้ เราก็นำปัญหานั้นไปเทียบเคียงกับปัญหาที่เราไม่คุ้นเคยมาก่อน ก็อาจสามารถทำให้เราเกิดความคิดที่แปลกใหม่ขึ้นมาได้เช่นกัน (ประยูร บุญใช้, 2549: 6) จากการศึกษางานวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ อาทิ อาจিয়া หลิมกุล (2556: 55) ได้ศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบซินเนคติกส์ พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยา แก้วศรีนวม (2557: 156-157) ที่ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

จากความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนความน่าสนใจเกี่ยวกับแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและกลวิธีชินเนตติคส์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำมาสังเคราะห์และพัฒนาเป็นรูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทย ให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งจะยังผลให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบวิชาชีพครูภาษาไทยในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทย ตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีชินเนตติคส์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้
 - 2.1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม
 - 2.2 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม
 - 2.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น

สมมุติฐานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทยตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีชินเนตติคส์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ความรู้ความเข้าใจเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม
2. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม

3. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทย ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีชินเนคติกส์ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ดำเนินการในประเด็นต่อไปนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้อง 2) การสร้างรูปแบบการสอน 3) การจัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการใช้รูปแบบการสอน 4) การตรวจสอบคุณภาพและประเมินความเหมาะสม และ 5) การปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ 5 ตัวเลือก 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์งานเขียนประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ จำแนกเป็นร้อยแก้ว 2 ข้อ และร้อยกรอง 2 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 169 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 37 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีเพียงห้องเรียนเดียว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทย จำนวน 16 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 64 ชั่วโมง ในแต่ละแผนมีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมีจำนวน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ฟอคนคลายขยายสมอง ขั้นที่ 2 ตรีกรตรงทบทวน ขั้นที่ 3 ช้ชวนเปรียบเทียบ มี 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบโดยการสมมุติให้ตนเองเป็นสิ่งอื่น และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง ขั้นที่ 4 คมเฉียบผลงาน ขั้นที่ 5 แบ่งปันความรู้ และขั้นที่ 6 มุ่งสู่การประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกองค์ประกอบ

2.2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกคำตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.32-0.59 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.27-0.64 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.88

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ จำแนกเป็นการเขียนร้อยแก้ว 2 ข้อ และร้อยกรอง 2 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของข้อสอบอัตนัย โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2555: 158) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 และวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) โดยใช้สูตรของ เบอร์รี สโตค (Burry Stock) (มิ่ง เทพक्रमเมือง และวาริน ชมตะคุ, 2555: 42) ได้ค่า RAI ต่ำสุดเท่ากับ 0.83 และสูงสุดเท่ากับ 0.92

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.41-0.70 และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One-Group, Pretest-Posttest Design โดยมีขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ (ปรนัย) และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (อัตนัย)

3.2 ดำเนินการทดลองตามรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

3.3 ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยฉบับที่ 1 (ปรนัย) เป็นฉบับเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน แต่สลับข้อ และฉบับที่ 2 (อัตนัย) ปรับเปลี่ยนหัวข้อเรื่องใหม่

3.4 ผู้สอนประเมินผลการตรวจบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 16 แผน

3.5 ผู้สอนประเมินผลการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้ง 16 แผน

3.6 ให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบที (t-test) แบบ Dependent Samples และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ที่ร้อยละ 75

4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์งานเขียนทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบที (t-test) แบบ Dependent Samples และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ที่ร้อยละ 75

4.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอน

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความสำคัญและความเป็นมา 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) เนื้อหาสาระ 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ผ่อนคลายขยายสมอง ตรึงตรองทบทวน ชี้อธิบายเปรียบเทียบ คมเฉียบผลงาน แบ่งปันความรู้ และมุ่งสู่การประเมิน และ 6) การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการใช้รูปแบบการสอน

2.1 นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 นักศึกษาที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

อภิปรายผล

รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีประเด็นในการอภิปรายผล 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน

1.1 การพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนที่สัมพันธ์สอดคล้องกันและเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน มีแนวคิดและหลักการพื้นฐานเป็นกรอบในการพัฒนา ได้รับการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้รับการตรวจสอบคุณภาพและประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นรูปแบบการสอนที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงมั่นใจได้ว่ารูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนานักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์และความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์งานเขียนทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2558: 221-222) ที่กล่าวว่า รูปแบบการสอนเป็นแผนการดำเนินการที่ได้รับการจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการที่รูปแบบการสอนนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ตรวจสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบการสอนนั้นๆ

1.2 การพัฒนารูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้เกิดจากการนำเอาแนวคิด 2 แนวคิดมาผสมผสานกัน คือ แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Bases Learning) เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนอยู่ในสภาวะที่อารมณ์มีความผ่อนคลาย สนุกสนาน ตื่นเต้น ทำท่าย การใช้คำถามนำ การเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม (Jensen. 2008: 82-88) ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติทักษะต่างๆ ด้วยตนเอง ท่ามกลางความรู้สึกที่เป็นกัลยาณมิตร (พรพิไล เลิศวิชา, 2552: 26-29) ตลอดจนการให้ผู้เรียนได้ร่วมสรุปองค์ความรู้ การให้ผลย้อนกลับ (Feedback) เหล่านี้ล้วนเป็นการกระตุ้นการทำงานของสมองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (รุ่งโรจน์ พงศ์กิจวิทุร, 2554: 23) ส่วนแนวคิดกลวิธีซินเนคติกส์ (Synectics Strategy) เป็นแนวคิดที่มุ่งเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์โดยตรง การทำให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเปรียบเทียบและสมมุติตนเองเป็นสิ่งอื่น ทำให้มีการคิดคำต่างๆ ขึ้นได้อย่างเป็นระบบ โดยเมื่อมีการเปรียบเทียบมาถึงจุดหนึ่ง ผู้เรียน

จะมองเห็นวิธีการคิดคำใหม่ๆ ได้หลากหลายและสามารถเลือกคำมาใช้ได้ถูกต้อง ทำให้ได้คำใหม่ๆ ในการเขียนมากขึ้น เป็นผลให้เขียนเรื่องได้ดีขึ้น (นวลจิตต์ เชาวศิริพิงศ์ 2542: 40-42) จึงสามารถกล่าวได้ว่า การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย สนุกสนาน ตื่นเต้นท้าทายด้วยการใช้สื่อและกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ จดจำและทำความเข้าใจด้วยตนเอง กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการเปรียบเทียบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการเสริมแรงและมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างกัลยาณมิตร มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของตน เหล่านี้ล้วนเป็นแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและแนวคิดกลวิธีซินเนคติกส์ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แนวคิดพื้นฐานที่ผู้วิจัยนำมาเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนในครั้งนี้ต่างก็เป็นแนวคิดที่เอื้อและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน

ผลจากการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ พบว่า

2.1 คะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 คะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.3 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลในสามประเด็นนี้ได้ ดังนี้

กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่เป็นระบบ ซึ่งทั้งสิ้น 6 ขั้นตอน ในแต่ละขั้นตอนได้นำเอาแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และกลวิธีซินเนคติกส์มาผสมผสานเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา โดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนผ่อนคลายขยายสมอง ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมในขั้นตอนนี้จะช่วยสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นกันเอง ผู้เรียนจะรู้สึกสบายใจไม่เคร่งเครียด ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งโรจน์ พงศ์กิจวิทูร (2554: 23) จิรารัตน์ บุญสงค์

(2559: 91) จากนั้นเปิดโอกาสให้เล่าประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะเรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ต่างๆ โดยเพื่อนๆ และผู้สอนช่วยเติมเต็มในขั้นที่ 2 (ตรึงตรอง ทบทวน) นับว่าเป็นขั้นตอนที่จะช่วยกระตุ้นหรือปลุกเร้าให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกท้าทาย กระตือรือร้น และเตรียมพร้อมที่จะรับความรู้ใหม่หรือความคิดใหม่ๆ ที่จะตามมา ดังที่พรพิไล เลิศวิชา (2552: 78) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการทบทวนความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมจะเป็นวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการขยายศักยภาพการทำงานของสมอง เมื่อสังเกตเห็นบรรยากาศการเรียนรู้มีความพร้อมเต็มที่ ผู้สอนจึงจะจัดให้ผู้เรียนมีการเปรียบเทียบซึ่งเป็นขั้นที่ 3 (ชี้ชวนเปรียบเทียบ) ในขั้นนี้จะสังเกตเห็นว่าผู้เรียนมีความตื่นตันทัน อาจเป็นเพราะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ ผู้เรียนไม่เคยใช้มาก่อน การเปรียบเทียบในช่วงแรกๆ หรือในแผนการจัดการเรียนรู้ต่างๆ อาจยังรู้สึกติดขัดอยู่บ้าง แต่เมื่อคุ้นเคยแล้วจะพบว่านักศึกษากระตือรือร้น และมีความสุขในการร่วมกิจกรรมการเปรียบเทียบทั้ง 3 แบบอย่างเห็นได้ชัด มีความสนใจในการเปรียบเทียบ ไม่ว่าจะเป็นการคิดหาคำคู่เพื่อนำมาเปรียบเทียบทางตรง การเปรียบเทียบโดยการสมมุติตนเองเป็นสิ่งอื่น และการคิดหาคำคู่ขัดแย้งเพื่อนำมาเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง เพราะการเปรียบเทียบจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่แปลกใหม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นนั่นเอง ดังที่กอร์ดอน (Gordon, 1961: 345) กล่าวว่า หากบุคคลได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองคิดในฐานะที่เป็นคนอื่นหรือสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดใหม่ๆ ขึ้นได้ ดังนั้นเมื่อถึงขั้นที่ 4 (คมเฉียบผลงาน) ซึ่งเป็นขั้นของการสร้างสรรค์ผลงาน นักศึกษาจึงสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างน่าพึงพอใจ และพร้อมที่จะนำเสนอผลงานของตนเพื่อแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆ ในขั้นที่ 5 (แบ่งปันความรู้) ได้อย่างไม่เคอะเขิน ในขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงชิ้นงานของตนด้วยความเต็มใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีความเป็นกัลยาณมิตรระหว่างเพื่อนๆ ด้วยกันและอาจารย์ผู้สอนช่วยเสริมแรงด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมอยู่อย่างใกล้ชิด จนนักศึกษารู้สึกพอใจกับผลงานและนำเสนอผู้สอนเพื่อรับการประเมินต่อไปอย่างมีความสุขในขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นที่ 6 (มุ่งสู่การประเมิน)

จะเห็นได้ว่า รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ เป็นรูปแบบการสอนที่มีกระบวนการสร้างและพัฒนาที่เป็นระบบมีการลำดับขั้นตอนที่เป็นไปตามหลักการ มีทฤษฎี หรือแนวคิด

พื้นฐานที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องสนับสนุนและเอื้อซึ่งกันและกันในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดกิจกรรม จึงทำให้การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักศึกษาเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูอาจารย์ที่สอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย สามารถนำรูปแบบการสอนนี้ไปใช้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงเนื้อหา และเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ในทุกระดับชั้นปี

1.2 ผู้สอนควรจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการและเหมาะสมกับระดับชั้นปีของนักศึกษา โดยเฉพาะในชั้นที่ 1 ขึ้นผ่านคลายขยายสมอง ซึ่งมีสื่อ เกม หรือกิจกรรมที่หลากหลายมาก การเลือกสรรสื่อที่เหมาะสมกับช่วงวัยจะช่วยให้การสร้างบรรยากาศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ผู้สนใจสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนในหลักสูตรอื่นๆ ในการทำวิจัยครั้งต่อไปได้ เช่น หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) หรือในระดับชั้นเรียนอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). **การคิดเชิงสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
Charoenwongsak, K. (2010). **Creative Thinking**. 2nd ed. Bangkok: Success Media.
(in Thai).

จรรยา แก้วศรีนวม. (2557). **การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- Kaewsrinuam, J. (2014). **Development of Thai Instructional Activities Using Synectics to Enhance Mathayom Suksa 3 Students' Creative Writing Ability**. Master thesis in Curriculum and Instruction, Graduate School, Sakon Nakhon Rajabhat University. (in Thai).
- แจ่มจันทร์ สุวรรณรงค์. (2556). **ลักษณะคำประพันธ์ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. สกลนคร: โรงพิมพ์ สกลนครการพิมพ์.
- Suwannarong, J. (2013). **Thai Poetry Features**. 5th ed. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Press. (in Thai).
- จิรารัตน์ บุญสงค์. (2559). **ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**.
- Bunsong, J. (2016). **Effects of Brain Based Learning Activities on Achievement and Creativity of Grade Eight Students**. Master of Arts in Psychology, Graduate School, Prince of Songkla University. (in Thai).
- ชัยวาทย์ สร้อยเงิน. (2552). **การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมจินเนคติกส์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- Sroingern, C. (2009). **The Development of Thai Language Creative Writing of Prathom Suksa 3 Students by Synectics Activities**. Master thesis in Curriculum and Instruction, Graduate School, Dhonburi Rajabhat University. (in Thai).
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์. (2542). **การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาชีพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Chaokiratipong, N. (1999). **The Development of Instructional Model Emphasizing on Motor Skills for Vocational Teachers**. Ph.D. Dissertation, Graduate School, Chulalongkorn University. (in Thai).
- ทิตินา แคมมณี. (2558). **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kaemane, T. (2015). **Sciences of Teaching**. 9th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai).
- ประยูร บุญใช้. (2549). **เอกสารประกอบการสอนวิชา การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิด 1025305**. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Boonchai, P. (2006). **The Course Book of Teaching-Learning to Develop Thinking 1025305**. Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University. (in Thai).
- พรพิไล เลิศวิชา. (2552). **การสอนภาษาไทยตามแนวคิด Brain Based Learning**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Lertwicha, P. (2009). **Teaching Thai Language Using Brain Based Learning**. Bangkok: Agricultural Co-operatives Association Press. (in Thai).
- พัชรี ผลโยธิน. (2549). **การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินติ้ง แอนด์พัลลิชชิง.
- Polyothin, P. (2006). **Preschool and Early Childhood Education Experiences Provision**. Bangkok: Amarin Printing and Publishing. (in Thai).
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2555). **เทคนิคการประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- Ritcharoon, P. (2012). **Project Evaluation Techniques**. Bangkok: College of Teacher Education Phranakhon Rajabhat University. (in Thai).
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย. (2560). **หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560**. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- Sakon Nakhon Rajabhat University, Faculty of Education, Thai Language Department. (2017). **Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University. Bachelor of education curriculums, 5 years program, revised edition B.E. 2560.** Sakon Nakhon: Sakon Nakhon Rajabhat University. (in Thai).
- มิ่ง เทพครเมือง และ วาริน ชมตะคุ. (2555). การตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- Thephornmuang, M. & Chomtakhu, W. (2012). **Investigation Rater Agreement on Desirable Characteristics of Srinakharinwirot University Prasarnmit Demonstration School (Elementary) Students.** Bangkok: Srinakharinwirot University Prasarnmit. (in Thai).
- รุ่งโรจน์ พงศ์กิจวิทุร. (2554). การพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ตามแนวทางการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานรายวิชาการผลิตและนำเสนอมีเดียเดียวเพื่อการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Pongkitwitoon, R. (2011). **Development of Electronics Lessons Using BrainBased Learning: The Course of Multimedia Production and Presentation for Education for Undergraduate Students.** Nakhon Ratchasima: Nakhon Ratchasima Rajabhat University. (in Thai).
- อดิยศ สรรคบุรณรักษ์ และ ธนาเทพ พรหมสุข. (2560). ชินเนคติกส์: รูปแบบการสอนที่ส่งเสริมนวัตกรรมและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21. **วารสารสาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(3), 2555-2566.**
- Sankaburanurak, A. & Promsuk, T. (2017). Synectics: A teaching model that promotes innovation and creative thinking essential skills in the 21st century. **Veridian, 10(3), 2555-2566.** (in Thai).

อาจียา หลิมกุล. (2556). การศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบซินเนคติกส์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

Limkul, A. **The Study of Creative Writing Ability for Undergraduate Students
through Synectics Instructional Model.** Master thesis in Teaching Thai
Language, Graduate School, Silpakorn University. (in Thai).

อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ไยไหม.

Phanmanee, A. (2003). **Psychology for Creative Instruction.** Bangkok: Yai Mai.
(in Thai).

Gordon, W. J. J. (1961). **Synectics: The Development of Creative Capacity.**
New York: Harper & Row.

Jensen, E. (2008). **Brain - Based Learning: The New Paradigm of Teaching.**
2nd ed. California: Corwin Press.